

* KIỂM TRA BÀI CŨ

Chân lý “Tâm sanh, các pháp sanh”, tức quán tánh pháp giới, tất cả do tâm tạo để đạt đến giác ngộ, thành Phật; cụ thể như thế nào? (*Nêu tóm tắt*).

1

* Tâm sanh các pháp, các pháp từ tâm sanh cụ thể như thế nào?

1) Từ tâm mới tạo tác, làm nên các pháp.	→ Thấy qua 2 phương diện:
2) Nhờ tâm nhận biết mà các pháp có giá trị tồn tại.	1) Người mê: Tạo tác và phân biệt.
	2) Người ngộ: Thị hiện, diệu dụng và liễu biệt.

2

* Biết rõ tâm sanh các pháp để làm gì?

- Biết rõ bản chất thật của các pháp từ tâm sanh ra → Nên huyễn hóa, không thật. Cụ thể:
- *Các pháp không chủ thể - Do nhiều nhân duyên hợp lại mà thành.*
- *Do tâm sanh ra nên các pháp chỉ là cái bóng (như nhắm mắt thấy bóng trong đầu vậ thôi).*

3

* Soi thấy rõ tánh pháp giới đều do tâm tạo để thành Phật, cụ thể như thế nào?

- Biết rõ bản chất như huyễn để không dính chấp, không thấy biết theo hoặc dừng trụ trên các pháp.
- Ngay đó, trả lại thể tánh chân thật sáng biết chính mình → Thấy biết vượt năng sở.
- Ngộ ra tánh thể trùm khắp, không biến đổi.
- Đã sẵn nơi mình từ lâu rồi, nên nói: “Không từ đâu đến”.
- Do trùm khắp, không biến đổi đến đi, nên nói: “Không đi về đâu”.
- Lúc này, cái gì cũng là Phật pháp, đâu đâu cũng là Phật pháp.
- Phật pháp là tất cả đã hiện thành, bày sẵn, đầy đủ và đã thành lâu lắm rồi.
- Thấy ra và sống như vậy là đồng tâm thể chư Phật → Nên nói, liễu tri tam thể nhất thiết Phật.
- Như thế mà tu hành, sẽ thành Phật đạo như đức Phật Thích Ca đã viên thành.

Đây là nghĩa Như Lai

* Minh chứng đức Phật Thích Ca đã quán pháp giới tánh tiến đến thành Phật?

- Cụ thể Ngài dạy trong Kinh Kim Cang: Phá tất cả tình chấp trên các tướng của tâm, của các pháp, cho đến tướng của pháp thành Vô thượng Bồ đề, mới thành Phật.
- Phật dạy: Không có pháp Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác. Nếu Ngài thấy có thì xưa kia Phật Nhiên Đăng đã không thọ ký cho Ngài Thành Phật.
- Nếu vậy, đức Phật thành tựu viên mãn Bồ-đề thì sao? Là thành pháp gì?
- Đức Phật nói: Pháp mà ta được, không THẬT – không HU (*Vượt thoát 2 bên*).
- Ngài nói tiếp, lúc này hay ra: “Như Lai là không từ đâu đến, cũng không đi đâu”.
- Đức Phật nói tiếp, lúc này sẽ thấy rõ: Tất cả pháp đều là Phật pháp.

* TÓM LẠI

- Đức Phật Thích Ca đã tu hành và thành Phật như thế: Thấy rõ “Tất cả pháp đều là Phật pháp”. “Phật pháp là tất cả đang hiện thành”.
- Chúng ta tu hành, quán pháp giới tánh, do tâm tạo (như vừa nêu trên) → Rốt ráo đạt đến thấy rõ: “Tất cả pháp đều là Phật pháp”. - “Phật pháp là tất cả đang hiện thành” như Phật dạy → Tức liễu tri nhất thiết tam thể Phật → Sẽ thành Phật, cũng như vậy.

Môn: THIỀN HỌC VIỆT NAM

Học kỳ hai

✧ Tiết 05-06:

BẬC ĐẠI TU HÀNH VỚI NHÂN QUẢ

THẢO LUẬN NHÓM

* Bạc đại tu hành thấy thế nào về nhân quả, nghiệp báo?

(Nêu tóm tắt. Không phải hiểu hay nhận biết về lý nhân quả nghiệp báo)

Khái Quát Chung

TRƯỜNG PHẬT HỌC TRÚC LÂM

1 NHÌN THEO KHÔNG GIAN

NHÂN ↔ **DUYÊN** → **QUẢ**

2 NHÌN THEO THỜI GIAN

NHÂN QUÁ KHỨ → **QUẢ HIỆN TẠI** ↔ **NHÂN HIỆN TẠI** → **QUẢ VỊ LAI**

3 NHÂN QUẢ TRÙNG TRÙNG

- * **Thời gian:** Nghiệp vô hạn định.
- * **Không gian:** Nhiều nhân duyên đan xen.

Nhân quả trùng trùng - Đan xen.

CHUNG QUY LẠI NẪM TRONG 3 NHÓM YẾU TỐ

1

NHÂN đã tạo

Thiện hoặc ác.

Quá khứ hay hiện tại.

2

KẾT QUẢ

- **Hiện báo:** Hiện đời.
- **Lai báo:** Đời sau.
- **Hậu báo:** Vô hạn định.
- **Trùng trùng đan xen.**

DUYÊN
Tác Động

NHÂN QUẢ - NGHIỆP BÁO CÓ THỂ CHUYỂN HÓA

1

Trong quy luật

**NHÂN
ĐÃ TẠO**

**Vẫn có linh động:
DUYÊN chuyển hóa**

2

Phải lãnh thọ

**NHÂN QUẢ
BÁO ỨNG**

BẠC ĐẠI TU HÀNH VỚI NHÂN QUẢ NHƯ THỂ NÀO?

1

NHÂN đã tạo

- **Quá khứ:** Lỡ tạo thiện ác.
- **Hiện tại:** Không tạo ác.
- **Sống đạo:** Vượt thoát 2 bên.

DUYÊN TỐT Tác Động

2

QUẢ sai biệt

- Nặng thành nhẹ.
- Nhẹ thành không.
- Vượt thoát tất cả. CÓ và KHÔNG, không đến kịp.

CHUYỂN HÓA NHÂN QUẢ

- 1 Phước lực
- 2 Định lực
- 3 Trí lực

Ba sức mạnh
này rất lớn

BẠC
ĐẠI TU HÀNH

Bậc Đại Tu Hành
Với Nhân Quả

✳ **BẠC ĐẠI TU HÀNH:** Là các bậc Thánh, các vị đạt ngộ, ngộ đạo...

1 KHÔNG LÀM NHÂN QUẢ

✳ **Giai thoại Tổ Bá Trượng và chôn hồ ly: “Không làm nhân quả”.**

1 **Bất muội:** Không mê làm tạo nhân xấu ác.

2 **Sống bằng tự tánh** → Bất muội, không mê mờ.
→ Không thấy biết theo cảnh (*sự vận hành của nhân quả*) → Không bị chi phối.

2 NHÂN QUẢ RÕ RÀNG, NHƯNG VƯỢT THOÁT, TỰ TẠI

✳ **Sơ Tổ Trúc Lâm:** Tăng hỏi: - Người đại tu hành lại rơi vào nhân quả hay không?

✳ **Sơ Tổ đáp:** Miệng dường chậu máu chề Phật tổ, Một mai chết đọa A-tỳ ngục,
Răng như kiếm bén gặm rừng thiên. Cười ngát, Nam-mô Quán Thế Âm.

1 DỪNG VÀ CHUYỂN NGHIỆP

- * DỪNG NGHIỆP.
- * CHUYỂN NGHIỆP.

2 DIỆU LỰC CỦA ĐỊNH TUỆ KHIẾN VƯỢT THOÁT**3 KHÔNG PHẢI CHỊU ĐỰNG – LÝ LỢM**

- * Anh hùng gan dạ >< Khác với Thiên sư tự tại.

4 CÓ TRÍ LỰC → TỰ VƯỢT THOÁT

- * Thiên sư Cứu Chỉ nói: *“Không nên ở trong nghiệp mà phân biệt báo, không nên ở trong báo mà phân biệt nghiệp, nếu có phân biệt thì chẳng tự tại”*.

* Nhân quả rõ ràng, phải làm sao?

- * Thiền sư Trí Tạng ở Tây Đường đang lao tác cùng đại chúng, nói:
- *Nhân quả rõ ràng, phải làm sao? Phải làm sao?*
- Khi ấy, có vị tăng bước ra lấy tay chống dưới đất. - Sư hỏi: - *Làm gì?*
- Tăng đáp: - *Cứu nhau! Cứu nhau!*
- Sư bảo đại chúng: - *Cái ông tăng này còn hơi giống một chút.*
- Tăng bèn phủ áo ra đi.
- Sư nói: - *Trùng trong thân sư tử tự ăn thịt sư tử.*

Thăm chỗ nào

Để Thấy

Bạc Đại Tu Hành?

1 ✨ **Phật Tổ thị tịch theo nhiều tư thế khác nhau**

2 ✨ **Nên chọn tư tướng nào mới được tự tại?**

✨ **THẢO LUẬN NHÓM**

✨ **Phải thị tịch theo tư thế nào thì mới được gọi là tự tại?**

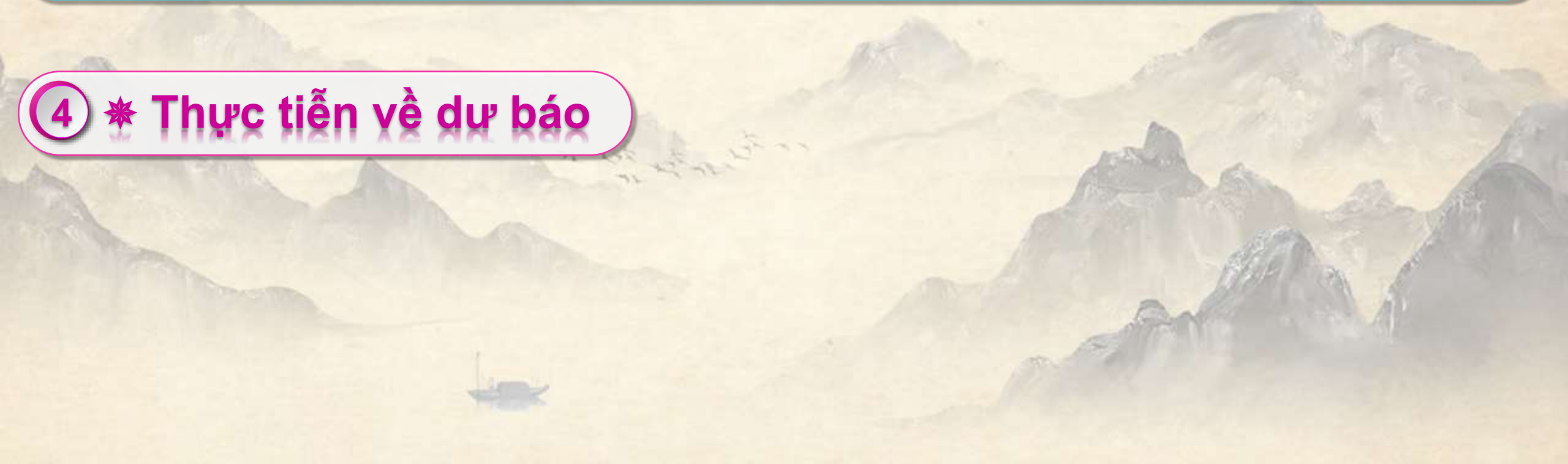

1 ✨ **Phật Tổ thị tịch theo nhiều tư thế khác nhau**

2 ✨ **Nên chọn tượng nào mới được tự tại?**

3 ✨ **Do căn thức mê → Phan duyên – Thấy biết theo tướng → Quên mình**

4 ✨ **Thực tiễn về dự báo**

Mên Tu Hành

Để Bản Thân

Trở Thành

Bậc Đại Tu Hành

* Nên tu tập để chính mình trở thành bậc đại tu hành.

- Không phải dùng tâm mê để thấy biết theo tướng, rồi phân biệt, bình phẩm
→ Sẽ không giá trị.
- Thanh tịnh tâm, khẩn thiết tinh cần để học hỏi.
- Nỗ lực tiến tu → Bản thân sáng đạo, trở thành bậc đại tu hành.
- Sẽ thấy ra tất cả, sẽ có diệu lực vượt thoát tất cả.
- Tự mình giác ngộ, giải thoát ⇔ Giúp người khác cùng giác ngộ, giải thoát.
- Chắc hẳn sẽ thiết thực và lợi ích hơn nhiều.

❁ KIỂM TRA BÀI CŨ

❁ **Bậc đại tu hành thấy thế nào về nhân quả, nghiệp báo?**

(Nêu tóm tắt những ý chính cơ bản – Không quá 5 phút)

❁ THẢO LUẬN NHÓM

- 1) Lục Tổ dạy: “*Lấy vô niệm làm tông*”. Thấy thế nào về Vô Niệm? *(Dưới 5 phút)*
- 2) Kinh Kim Cang, Phật dạy: “*Bất ưng trụ sắc sanh tâm... Ưng vô sở trụ nhi sanh kỳ tâm*”. Thấy ra thế nào về lời dạy này? *(Dưới 5 phút)*
- 3) Tiểu Bộ Kinh, đức Phật dạy cho Bàhiya: “*...Trong cái thấy chỉ là cái thấy*”. Thấy thế nào về lời Phật dạy? *(Dưới 5 phút)*
- 4) Hiện nay, có nhiều vị cho rằng, tu Thiên Thoại Đầu mới là Tổ Sư Thiên. Hiểu thế nào về quan niệm này? *(Khoảng 2 - 3 phút)*
- 5) Hiện nay, có nhiều vị nói, nhiều sách viết: “*Không khán công án thì không thể chứng ngộ*”. Nhìn nhận thế nào về quan niệm này? *(Khoảng 2 - 3 phút)*